

Vergaderjaar 2001–2002

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 229

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 4 maart 2002

De vaste commissies voor Justitie¹ en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties² hebben op 27 februari 2002 overleg gevoerd met minister Korthals en staatssecretaris Kalsbeek van Justitie over **de JBZ-raad d.d. 28 februari t/m 1 maart 2002**.

Van het overleg brengen de commissies bijgaand stenografisch verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
Swildens-Rozendaal

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
De Cloe

De wnd. griffier van de vaste commissie voor Justitie,
Beuker

¹ Samenstelling:

Leden: Swildens-Rozendaal (PvdA), voorzitter, Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Scheltema-de Nie (D66), Zijlstra (PvdA), Apostolou (PvdA), Middel (PvdA), Van Heemst (PvdA), Dittrich (D66), ondervoorzitter, Rabbae (GroenLinks), Van Oven (PvdA), Kamp (VVD), Rouvoet (ChristenUnie), O.P.G. Vos (VVD), Passtoors (VVD), Van Wijmen (CDA), De Wit (SP), Ross-van Dorp (CDA), Niederer (VVD), Nicolai (VVD), Halsema (GroenLinks) Weekers (VVD), Van der Staaij (SGP) en Wijn (CDA).
Plv. leden: Wagenaar (PvdA), Balkenende (CDA), Çörüz (CDA), Van Vliet (D66), Duijkers (PvdA), Kuijper (PvdA), Albayrak (PvdA), Barth (PvdA), Hoekema (D66), Karimi (GroenLinks), Santi (PvdA), Luchtenveld (VVD), Slob (ChristenUnie), Van den Doel (VVD), Rijpstra (VVD), Rietkerk (CDA), Marijnissen (SP), Buijs (CDA), Van Baalen (VVD), Van Blerck-Woerdman (VVD), De Vries (VVD), Van Walsem (D66), De Pater-van der Meer (CDA) en Arib (PvdA).

² Samenstelling:

Leden: Te Veldhuis (VVD), ondervoorzitter, De Cloe (PvdA), voorzitter, Van den Berg (SGP), Van de Camp (CDA), Scheltema-de Nie (D66), Van der Hoeven (CDA), Van Heemst (PvdA), Noorman-den Uyl (PvdA), Hoekema (D66), Rijpstra (VVD), O.P.G. Vos (VVD), Rehwinkel (PvdA), Wagenaar (PvdA), Luchtenveld (VVD), Duijkers (PvdA), Verburg (CDA), Rietkerk (CDA), Halsema (GroenLinks), Kant (SP), Balemans (VVD), De Swart (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Slob (ChristenUnie), Pitstra (GroenLinks) en Horn (PvdA).

Plv. leden: Van Beek (VVD), Zijlstra (PvdA), Ravestein (D66), Van Wijmen (CDA), Bakker (D66), Balkenende (CDA), Barth (PvdA), Gortzak (PvdA), Dittrich (D66), Cherribi (VVD), Van den Doel (VVD), Van Oven (PvdA), Apostolou (PvdA), Cornielje (VVD), Belinfante (PvdA), Mosterd (CDA), Th.A.M. Meijer (CDA), Van Gent (GroenLinks), Poppe (SP), Van Splunter (VVD), Nicolai (VVD), Wijn (CDA), Rouvoet (ChristenUnie), Rabbae (GroenLinks) en Kuijper (PvdA).

Stenografisch verslag van een algemeen overleg van de vaste commissies voor Justitie en voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Woensdag 27 februari 2002

Aanvang 16.00 uur

Voorzitter: Swildens-Rozendaal

Aanwezig zijn 6 leden der Kamer, te weten:

Swildens-Rozendaal, Çörüz, Hoekema, Van Oven, O.P.G. Vos en De Wit,

alsmede de heer Korthals, minister van Justitie, en mevrouw Kalsbeek, staatssecretaris van Justitie.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verhinderd is dit overleg bij te wonen.

Aan de orde zijn:

- de brief d.d. 21 februari 2002 van de minister van Justitie over het verslag van de informele bijeenkomst van 13-15 februari 2002 van de JBZ-ministers (23490, nr. 226);
- de geannoteerde agenda van de JBZ-raad d.d. 28 februari t/m 1 maart 2002 (23490, nr. 225);
- de aanvullende geannoteerde agenda van de JBZ-raad 28 februari 2002;
- de brief van 27 februari 2002 van de minister van Justitie inzake het ontwerp-kaderbesluit over bevrizing van voorwerpen en bewijsstukken.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter. In de eerste plaats heb ik de vraag waarom de kaderbesluiten van de agenda zijn afgevoerd. Ik neem aan dat de onderhandelingen over het kaderbesluit inzake terrorismebestrijding doorgaan. Hoe staat het met de uitsluiting van de PKK op de EU-lijst, op basis waarvan tegoeden van personen en organisaties moeten worden bevroren? Ik heb

begrepen dat daar een studie-voorbehoud bij is gemaakt, omdat er nog een regeringsstandpunt zal komen. Ik zeg dat mede in verband met persberichten dat het Spaanse voorzitterschap de antiglobalisten op die lijst zou willen zetten. Ik heb begrepen dat dit onderwerp ook op de informele JBZ-raad aan de orde is geweest, waarbij door lidstaten bezorgdheid is geuit over het ontbreken van criteria voor opname op de EU-lijst. Mijn fractie vraagt hoe het daar nu mee staat. Ik onderstreep dat de ministers van justitie daar nauw bij betrokken zouden behoren te worden.

Mijn fractie kan zich vinden in het kaderbesluit bestrijding mensenhandel. Wel is nog onduidelijk wat in artikel 6, tweede lid, wordt bedoeld met de zinsnede "al dan niet slechts in specifieke gevallen of omstandigheden". Is dat niet een zeer ruime marge?

Het is mooi dat het groenboek officier van justitie er is, maar het is wel een enorm stuk werk geworden. Ik ben dan ook blij dat wij dit stuk nu niet hoeven te bespreken. De Commissie zal met een voorstel komen, maar mij is niet duidelijk geworden of vóór die tijd het groenboek nog in de Raad zal worden behandeld. Of zal eerst worden gewacht op het standpunt van de Commissie? In ieder geval gaat de Nederlandse regering een standpunt bepalen, maar dat gebeurt volgens mijn fractie wel op een hoogst ongelukkig moment. Het is immers de bedoeling dat de Nederlandse regering dat op 1 mei gaat doen, terwijl de Commissie op 1 juni haar standpunt gaat formuleren. Daarmee zit de Kamer wel in een lastig parket, om het zacht uit te drukken. De vraag is dan ook of de

minister kans ziet om het standpunt van de Nederlandse regering eerder aan de Kamer te doen toekomen, bijvoorbeeld half april. Er is dan meer ruimte voor de Kamer om erop te reageren. De zwaarte van het onderwerp rechtvaardigt dat zeker, want het gaat om een fundamentele stap. Wij hebben die altijd toegejuicht, zoals bekend zal zijn, maar de vormgeving is dan natuurlijk wel van groot belang.

Punt 4 betreft het voorstel voor een algemeen plan ter bestrijding van illegale immigratie. Het actieplan verdient instemming. Intensievere consulaire samenwerking en gemeenschappelijke visumbureaus voorkomen visumshoppen. De Nederlandse regering dient, wat ons betreft, hard te ijveren om de praktische en juridische bezwaren en problemen qua kostenverdeling tegen gemeenschappelijke visumbureaus weg te nemen.

Het geven van bepaalde voordelen aan slachtoffers van mensenhandel is wel een heikel punt. Wat wordt bedoeld met "bepaalde voordelen" en wat gaat dat betekenen voor de toelatingsprocedures? Het kan gemakkelijk leiden tot misbruik en daardoor tot minder waardevolle informatie. Het mag niet zo worden dat mensen medemigranten aan gaan wijzen als uitbuiters, louter om er zelf beter van te worden.

Kennelijk is men nog druk doende met een ontwerp-protocol tot wijziging van het Europol-verdrag, maar dat gaat in tijd gepaard – als ik het verslag van de informele Raad en persberichten daarover goed begrijp – met een soort algemene onvrede over het functioneren van Europol. Het is op zichzelf opmerkelijk dat men werkt aan voorstellen tot versterking van een organisatie die

zo slecht zou functioneren dat die volgens de Belgische minister van binnenlandse zaken eventueel zou moeten worden opgeheven. Ik begrijp dat ook de Nederlandse regering zich zeer kritisch over Europol heeft uitgelaten, wat wel enigszins verbazend is gezien de verslaggeving die wij tot dusverre hebben gekregen. Daarbij werd wel altijd gesteld dat het niet ideaal was, maar die verslaggeving liet in het algemeen toch een positieve indruk achter. Vanwaar nu die plotselinge omslag? Is er, behalve het onaangename incident deze zomer waarbij een Europol-functionaris op fraude werd betrapt, nog méér gebeurd op grond waarvan nu door de Raad zou moeten worden geconcludeerd dat het eigenlijk helemaal niet goed loopt met Europol? Als dat het geval is, is het dan nu wel het geschikte moment om tot verdere operationele bevoegdheden voor Europol te komen?

De betrekkingen met de Verenigde Staten vormen een belangrijk punt, ook in het kader van de terrorismebestrijding. Ook dit punt is op de informele Raad aan de orde geweest en er wordt nu gesteld dat de overeenkomst die zou moeten worden aangegaan, een aanvullend karakter zou moeten hebben ten opzichte van de bilaterale overeenkomsten. Hoe moet ik mij dat voorstellen? De bilaterale overeenkomsten zullen onderling verschillen. Is het dan toch denkbaar en mogelijk om te werken met één aanvullende overeenkomst? In hoeverre is die dan aanvullend op de bilaterale overeenkomsten? Ik krijg de indruk dat dit een wel heel ingewikkelde constructie wordt.

Ook wordt aangegeven dat de inzet van de Verenigde Staten met betrekking tot de overeenkomst niet geheel duidelijk werd. Kennelijk is die inzet dus wel voor een deel duidelijk geworden. Ik zal dan graag horen wat voor dat deel het standpunt van de Verenigde Staten is en wat er naar de verwachting van de minister op dit punt zal gaan gebeuren.

Opvallend is dat de Raad een openbaar debat over de georganiseerde criminaliteit zal voeren en dat ter voorbereiding daarvan de Nederlandse regering een vertrouwelijk document aan de Tweede Kamer stuurt. Ook dat document was weer 200 bladzijden dik, dus ik heb het niet helemaal kunnen lezen, maar

toch genoeg om het heel inspirerend te vinden. In dat stuk heb ik nu in feite voor het eerst een duidelijke rapportage van de Nederlandse regering aangetroffen over de situatie met betrekking tot de georganiseerde misdaad in Nederland. Ik mag er verder niet over spreken, maar dat hoofdstuk en de vergelijking met andere lidstaten zijn natuurlijk wel de moeite waard. Het lijkt mij goed om hierover nog eens apart met de minister te spreken. De vraag is echter hoe een openbaar debat over vertrouwelijke informatie eruit moet zien. Vandaag hebben wij nog een brief gekregen over het kaderbesluit inzake de bevrozing van voorwerpen en bewijsstukken. De brief hierover is duidelijk. Mijn fractie staat daar geheel achter en zou het bijzonder betreuren als het voorbehoud van Italië op artikel 6 werd gehonoreerd. Het is kennelijk de bedoeling om de beslissing over de bevrozing en de overlevering in het kader van de rechtshulp samen te voegen. Ik ben het eens met de regering dat dat op zich niet wenselijk is, maar zij wil terecht de totstandkoming van het besluit niet in de weg staan.

De heer **Hoekema** (D66): Voorzitter. Het Europese aanhoudingsbevel was een van de grote onderwerpen van de decembervergadering. Ik weet niet of het Europees Parlement daaraan in zijn consultaties in januari en februari nog aandacht heeft besteed en, zo ja, hoe kan de minister ons inlichten? Hoe zit het nu precies met het vastleggen van de beginselen van non-refoulement en het respecteren van artikel 51 van het Vluchtelingenverdrag en het EVRM? Er schijnen nog enkele opties te spelen. Amnesty International heeft onze aandacht gevestigd op de optie van een zogenaamde niet-onvankelijkverklaring van een asiolverzoek. Dat lijkt mij niet bepaald gunstig voor de rechtsbescherming van de asielzoeker. Kan de regering verzekeren dat zowel de beginselen van het EVRM als van het Vluchtelingenverdrag tot hun recht komen in de uitwerking van het Europese aanhoudingsbevel en de procedures voor de uitlevering? Pas door de antwoorden op vragen van collega Verhagen is mij duidelijk geworden hoe het precies zit met het Europese besluit van 27 december 2001 met betrekking tot terroristische organisaties. Kennelijk is dat in het

traject van de Algemene Raad in Brussel tot stand gekomen en heeft het te maken met de freezing of assets, de VN-lijst e.d. De indruk dat het gaat om het een "lijst van te verbieden organisaties" is dus onjuist, maar iedereen weet dat het buitengewoon moeilijk is om tegen verkeerde beeldvorming op te boksen. Ik heb in ieder geval ook heel lang op het verkeerde been gestaan. Terecht heeft de heer Van Oven gevraagd naar het Nederlandse studievoorbehoud met betrekking tot de PKK. Als ik het goed zie, gaat het hier om de freezing of assets en de op de VN-lijst gebaseerde verordening. Wordt nu al uitvoering gegeven aan het besluit van 27 december en hoe worden de ministers van justitie en binnenlandse zaken in het traject van de Algemene Raad betrokken? Ik had verwacht en gehoopt dat er al veel eerder een geïntegreerde behandeling in Algemene Raad en JBZ-raad had plaatsgevonden. Wij moeten voorkomen dat er allerlei trajecten door elkaar heenlopen. Uit het verslag van de informele Raad in Santiago de Compostela – een buitengewoon inspirerende vergaderplaats – maak ik op dat door enkele lidstaten bezwaren zijn ingebracht tegen de criteria voor opname op de lijst. Welke status heeft die lijst precies? Is die lijst vastgesteld op 27 december of wordt het debat over inhoud en betekenis van de lijst heropend? Het is heel jammer dat Europa uiteenvalt als het gaat om de invoeringsdatum van het Europese arrestatiebevel. Als het erop aankomt, is de EU in het najaar heel eensgezind, maar na de jaarwisseling worden kennelijk al goede voornemens vergeten. Zelfs de Benelux-landen konden niet op één lijn blijven. Wat is daarvan de achtergrond? Het geeft natuurlijk een heel verkeerde indruk als de lidstaten op verschillende data overgaan tot invoering van het Europese arrestatiebevel. Dat is echt een Europees "zootje". Het staat in ieder geval haaks op de geest van samenwerking die wij afgelopen najaar hebben gezien. Nederland betreurt terecht dat niet iedereen dezelfde datum hanteert. De EU-uitleveringsovereenkomsten van 1995 en 1996 zijn nog steeds niet door alle lidstaten geratificeerd. Het is dan natuurlijk heel merkwaardig om op het punt van het Europese arrestatiebevel ongelooflijk veel

haast te maken. Wordt nu door sommige lidstaten artikel 27, lid 2, al toegepast, vooruitlopend op de uniforme uitvoering? Als de Grondwet moet worden gewijzigd, zoals in Duitsland kennelijk het geval is, zal er toch even de tijd voor moeten worden genomen. In dit verband wil ik ten slotte nog even wijzen op de schriftelijke vragen die de heer Van Oven en ik hebben gesteld naar de betekenis van het Europese arrestatiebevel voor de positie van oorlogsmisdadigers uit de Tweede Wereldoorlog. Onder het kopje "paspoorten" wordt verwezen naar een brief van minister Van Boxtel. Dat zal ongetwijfeld een goede brief zijn geweest die, naar ik aanneem, gaat over de uniforme invoering van veiligheidsaspecten, waaronder biometrische kenmerken.

Minister **Korthals**: Ik kan u melden dat dit onderwerp het hele debat heeft beheerst.

De heer **Hoekema** (D66): Dat doet mij ontzettend veel genoegen! De bewindslieden schrijven dat de meeste bewindslieden kritisch zijn over het functioneren van de taskforce van politiechefs. Wat moet ik mij daarbij voorstellen? Doen zij niets? Worden de verkeerde prioriteiten gesteld? Het lijkt mij van belang dat er meer praktische samenwerking ontstaat.

Is Nederland het enige land dat vindt dat Europol-functionarissen niet zelfstandig onderzoekstaken kunnen verrichten of dwangmaatregelen kunnen nemen? Het is natuurlijk goed om een correcte leer uit te dragen, maar dan wel het liefst in het gezelschap van enkele bondgenoten.

De Commissie spreekt zich uit voor de regeling van gemeenschappelijke onderzoeksteams, met name voor de terreinen mensenhandel, drugs-handel, terrorisme en eurovalsemunterij. Is dit voorstel al aanvaard door de lidstaten?

Wat betreft het belangrijke onderwerp "visumbeleid" is het een goede zaak dat met een pilotproject wordt begonnen in Pristina. Er zijn natuurlijk wel meer plaatsen waar illegalen binnen kunnen komen. Europa is op sommige plekken echt een gatenkaas. Wordt nog gedacht aan het ontwikkelen van andere pilotprojecten op de "zachte flanken" van de EU of ontbreken daarvoor de middelen? Het aanbrengen van een

foto met biometrische gegevens is natuurlijk van groot belang, ook gezien de aanstaande uitbreiding van de EU. Dit onderwerp is überhaupt van gigantisch belang en de kandidaat-lidstaten moeten wat dit betreft echt bij de les worden gehouden. Daarom wil ik de staatssecretaris vragen om te onderzoeken waar de bestaande lidstaten de helpende hand kunnen bieden aan de Roemenen en de anderen die vaak worstelen met zeer verouderde structuren en gegevens. Het gaat hierbij om solidariteit, maar ook om assistentie, materieel en personeel bij het opbouwen van de grensbewakingscapaciteit. Functioneert de high level group asielmigratie nog? Ik lees namelijk dat internationaal-politieke overwegingen er ook bij zullen worden betrokken en dat bepaalde landen van herkomst transitietechnische en financiële steun zullen krijgen om migratie tegen te gaan. Het aanpakken van het probleem bij de bron, dus niet alleen in Nederland, en samenwerking met landen waar de migratie vandaan komt, is echt van groot belang. Ik heb de indruk dat die high level working group een wat sluimerend bestaan leidt, maar misschien zie ik dit verkeerd. Nu de terug- en overnameovereenkomsten. Kan een overzicht worden gegeven van de landen waarmee de Unie die heeft? Uit het verslag begrijp ik dat nu een aantal landen worden beoogd, met name China. Dat laatste lijkt me knap lastig. Ik denk dat je beter kunt streven naar praktische samenwerking met China, wat Nederland nu doet. Het valt mij iets tegen dat Europa zich meent te moeten neerleggen bij de bewijsproblemen rond de herkomst van Chinezen. Als China een belangrijk herkomstland is van ama's en andere ongewenste asielstromen, dan moet een duidelijke onderhandelingsstrategie worden toegepast om goede afspraken met de Chinezen te maken als het sluiten van terug- en overnameovereenkomsten niet lukt. Bij "boter bij de vis", hulp bij de aanpak van migratie en pas daarna onderhandelen over terug- en overnameovereenkomsten moest ik als in een reflex denken aan Marokko. Hoe zit dat precies? De lijn van de Unie ten opzichte van landen als Marokko moet hierin juist heel duidelijk zijn. Uit het verslag blijkt dat het met de landen die aan China grenzen, Macao, Hong Kong en Sri Lanka, is

gelukt, maar er zijn nog vele andere landen waarmee wij terug- en overnameovereenkomsten moeten sluiten.

En wat de relatie met de Verenigde Staten aangaat: het is mij nog niet duidelijk hoeveel perspectief de overeenkomst biedt. Het is van groot belang om de politieke en justitiële samenwerking en de samenwerking op het gebied van de inlichtingendiensten te continueren, zeker in het licht van 11 september. Toch is er een wereld van verschil in de manier waarop de Verenigde Staten en Europa tegen een aantal justitiële zaken aankijken, zoals de doodstraf en het uitleveren van onderdanen. Ik vraag me af of formele regelingen haalbaar zijn. Het lijkt me veel belangrijker dat we in de praktijk een heel intensieve samenwerking met de Verenigde Staten erop nahouden, waarbij de eigenheden van partijen voorop blijven staan.

Kan de minister uitleggen wat bij harmonisatie van sancties het subtiele verschil is tussen vijf en zes niveaus als bandbreedte? Daar ben ik het spoor een beetje bijster. In het licht van de vele suggesties die wij mogen beleven in het kader van de verkiezingscampagne is het overigens interessant dat ook in Europees verband hierover enig overleg plaatsvindt; dat relativeert de Nederlandse opwindings.

Ik sluit mij aan bij de vragen van collega Van Oven over het groenboek en het kaderbesluit mensenhandel. Aan het kaderbesluit bevrozing van voorwerpen ben ik niet toegekomen vanwege het late tijdstip waarop ik dit onder ogen kreeg.

Ten slotte de vraag of de drug PMMA, waar kennelijk gezondheidsrisico's bij bestaan, hetzelfde is als de zogenaamde "poppers".

De heer **Vos** (VVD): Voorzitter. Ik stel vast dat er vele kaderbesluiten op de agenda staan die al ampel zijn uitgediscussieerd en waarover nu eindelijk een definitieve beslissing wordt genomen. Dat is uiteraard heel gunstig.

Agendapunt 2f gaat mijns inziens over een nieuw soort drug, PMMA geheten. Is het de minister bekend of deze drug in Nederland wordt geproduceerd en of er problemen bestaan?

Agendapunt 2h gaat over Europol. Hierin worden enige woorden gewijd aan de taskforce met betrekking tot

antiterrorisme. Op zich is het natuurlijk een goed idee dat Europol zich daarmee bezighoudt, maar daardoor zullen wel allerlei interne prioriteiten gaan verschuiven. Betekent dit dat Europol zich minder bezig zal houden met witwassen, vrouwenhandel en illegale immigratie? Welke tol wordt betaald voor deze taskforce? Daarnaast viel mij op dat in de informele bijeenkomst nogal veel kritiek op Europol is geuit. Was die wel terecht? Functionarissen van Europol zeggen mij juist dat zij veel te weinig informatie uit de lidstaten krijgen. Dat is heel herkenbaar, want de CRI zei vroeger precies hetzelfde en kreeg toen dezelfde kritiek. Vindt de minister ook niet dat de fout eerder ligt bij de lidstaten zelf, die nog niet de weg hebben gevonden om Europol te benutten?

Ook punt 2j gaat over Europol. De directeur van Europol kan in uitzonderlijke gevallen, wanneer dit absoluut noodzakelijk is om wezenlijke belangen van lidstaten te waarborgen, informatie aan derde landen doorgeven. De directeur kan dus aan Verwegistan en andere landen waarvan we niets afweten maar waar belangen van lidstaten een rol spelen, in Europa vergaarde informatie verstrekken. Die bevoegdheid gaat behoorlijk ver. Kan de minister duidelijk maken voor welke gevallen dit geldt?

Agendapunt 2l betreft het gegeven dat het kaderbesluit inzake de aanpak van valse euro's nog maar in de helft van het aantal lidstaten is geïmplementeerd. Welke consequenties worden daaraan verbonden? De euro's worden immers kwistig gebruikt en het zou verstandig zijn als valsemunterij in heel Europa op dezelfde manier wordt bestraft.

Agendapunt 2n gaat over de evaluatie van het Schengen-acquis. Na de ingenomen standpunten krijgt dit meer lading. De toegevoegde lijst met aanbevelingen lijkt mij alleszins logisch, maar van de minister heb ik nog niet gehoord welke aanbevelingen hij wil overnemen.

Ook ik heb een grote interesse voor het groenboek over de bescherming van financiële belangen van de gemeenschap en het oprichten van een soort federale aanklager. Het lijkt mij zeer ingewikkeld om een en ander in Europa in te kaderen. Ik begrijp dat bij Europese instituties en regelgeving een soort Europese aanklager moet ontstaan, maar ik

maak mij zorgen over de controle van een dergelijke figuur. Je hebt daarvoor namelijk een rechterlijke autoriteit nodig. Is het Europese Hof wel genegen om dat te doen? Betekent dit niet te veel federalisering? Wanneer zal de minister zijn visie op de Europese aanklager meedelen?

Agendapunt 4 gaat over illegale migratie en mensenhandel. Ik sluit mij aan bij de vragen van mijn collega's.

Agendapunt 6 behandelt de Europese politieacademie. Is reeds bekend waar het secretariaat daarvan zal worden gevestigd? Is Den Haag nog steeds in beeld?

Agendapunt 9 gaat over het ingewikkelde onderwerp van het bevriezen of de inbeslagname van voorwerpen in andere lidstaten. De brief van de minister hierover was interessant. Toch begrijp ik de kwestie niet helemaal. In artikel 8 staat dat de dubbele strafbaarheid vervalt bij de mogelijkheid om zaken in beslag te nemen. Die dubbele strafbaarheid zou echter ook vervallen bij verzoeken om rechtshulp. Dat gaat ongelooflijk ver. Moet u zich eens voorstellen: in een ander Europees land doet zich een feit voor dat in Nederland niet strafbaar is en Nederland zou bij een rechtshulpverzoek worden gedwongen om inbreuk te maken op de rechten van mensen waarmee in Nederland niets aan de hand is. Dit lijkt mij volstrekt onmogelijk.

De **voorzitter**: Ik zit met belangstelling te luisteren.

De heer **Vos** (VVD): Ik raak inderdaad wat geëxalteerd door het punt dat er bewijs wordt vergaard tegen mensen die in je eigen lidstaat niets hebben misdaan. Hoe kun je dat in vredesnaam verantwoorden?

Minister **Korthals**: Er is een relatie gelegd tussen de categorieën van het Europese arrestatiebevel.

De heer **Vos** (VVD): Maar zelfs dan...

Minister **Korthals**: Dan is er nog steeds een probleem, maar het is wel minder groot dan u aangeeft.

De heer **Vos** (VVD): Dan nog blijft het vreemd dat heel Europa daarmee instemt en wij niet. Kan de minister uitleggen waarom alleen Nederland hier het licht ziet?

De heer **Hoekema** (D66): Dat komt wel vaker voor.

De heer **Vos** (VVD): Dat komt wel vaker voor. Ik denk dat ik het maar laat bij deze wijze woorden van mijn collega.

De heer **Çörüz** (CDA): Mevrouw de voorzitter. Als je wat later aan de beurt komt, kun je vaak wat punten doorstrepen. Ik heb dat gedaan en ik kan mijn betoog dan ook kort houden.

Ik heb mijn collega's zojuist al gevraagd naar de lijsten die horen bij het kaderbesluit terrorismebestrijding. Er circuleren lijsten van de VN en van Europa. Diverse landen hebben waarschijnlijk ook zelf een lijst. Ik heb echter nog steeds geen lijst gezien. Is het mogelijk om ons een lijst te geven met de personen en organisaties die als terroristisch worden bestempeld? Als er zo'n Europese lijst is, zie ik graag dat wij die krijgen toegestuurd.

Kan de minister verder aangeven of er in Europees en nationaal verband is nagedacht over bioterrorisme? Er wordt veel gediscussieerd over MZK, omdat het inderdaad gemakkelijk is om een land met dergelijke middelen te destabiliseren. Wordt er actie ondernomen om die vorm van terrorisme tegen te gaan? Werkt de minister hier in Europees verband aan en wordt hierover overlegd met de ministers van VWS en Landbouw? Ik sluit mij aan bij de woorden van de andere sprekers over het groenboek. Ik hoor wel graag of deze Europese aanklager een voorbode is van een algemene Europese aanklager. Beperken wij ons hierbij wellicht tot financiële zaken? Ik heb ook nog nooit gehoord van PMMA. Ik hoor dan ook graag wat hier de bedoeling van is.

De heer **Vos** (VVD): U wilt ook weten of het bevalt?

De heer **Çörüz** (CDA): Ik wil graag weten of het op de lijst wordt geplaatst. Enige tijd geleden waren er geluiden te horen over de goede dan wel slechte informatie en de werkwijze van Europol. Ik heb naar aanleiding van die geluiden vragen aan de minister gesteld. De minister reageerde in december nog vrij positief op Europol. De stukken die ik nu onder ogen heb gekregen, kenmerken zich echter door een iets

andere ondertoon. Kan de minister dit verklaren?

Het zwaartepunt in de discussie over Europol verschuift naar terrorismebestrijding. De bevoegdheden van Europol worden daarvoor ook uitgebreid. Het is echter denkbaar dat dit onderwerp over een aantal maanden niet meer zo sterk in de belangstelling staat en deze taart als een plumpudding in elkaar zakt. Houdt de minister dit voor mogelijk en wat blijft er volgens hem dan nog over van alle aandacht die wij nu hieraan besteden?

Het is een goede zaak dat er Europese politieacademie wordt opgericht. Opteert Nederland voor de vestigingsplaats van deze academie? Er is door Europol een overeenkomst gesloten met Tsjechië. Is dit een incidentele samenwerking of is het dit het begin van samenwerking met alle andere kandidaat-lidstaten? Er komt een gezamenlijke verklaring over drugs. Deze verklaring zal niet verbindend zijn. Nu is het natuurlijk leuk en aardig om allerlei hoogdravende verklaringen af te leggen, maar men gaat daarmee wel voorbij aan het specifieke standpunt van Nederland. Binnen Europa weet men heel goed hoe Nederland hierover denkt en dat roept de vraag op wat de waarde is van zo'n gemeenschappelijke verklaring.

Tot slot nog een opmerking over het visumbeleid. Het is een goede zaak dat er concrete initiatieven worden ondernomen. Ik denk dan aan het pilotproject in Pristina. Kan de regering aangeven waarom hiervoor is gekozen? Turkije wordt wel genoemd, maar heeft een andere positie, omdat het een kandidaat-lidstaat is. Betekent dit dat er niets met Turkije wordt gedaan? Het doel is een gemeenschappelijk asielbeleid. Kan de staatssecretaris aangeven wat hier de stand van zaken is? In Laken kwamen de regeringsleiders er niet uit. Vervolgens werd gezegd dat de Commissie met nieuwe voorstellen zou komen. Zijn deze concrete initiatieven misschien de voorbode van een gezamenlijk asiel- en immigratiebeleid?

De heer **De Wit** (SP): Ik begin ook met enkele vragen over de twee agendapunten die niet zijn geagendeerd. Kent de minister de opmerkingen van het Spaanse voorzitterschap over de antiglobalisten? Deze zouden volgens het Spaanse voorzitterschap moeten

vallen onder dit kaderbesluit. Men gaat zelfs zover dat men stelt dat er achter de antiglobalisten terroristische organisaties schuilgaan. Ik verwijs hiervoor naar een artikel in Trouw van 20 februari. Het Spaanse voorzitterschap stelt verder dat die terroristische organisaties moeten worden aangepakt en dat er dus overgegaan zou moeten worden tot registratie van de antiglobalisten en uitwisseling van informatie hierover tussen de verschillende lidstaten. Wat is het standpunt van de minister? Kan hij verder aangeven wat hier de stand van zaken is? De minister sprak in verband met het Europese arrestatiebevel over de beste jongetjes van de klas. Hij had daarbij waarschijnlijk het oog op die landen die versneld het arrestatiebevel invoeren. Kan de minister aangeven wat de consequenties zijn van de omstandigheid dat dit arrestatiebevel met twee snelheden wordt ingevoerd? Dit moet toch zeker betekenen dat het niet van toepassing is op de landen die het niet invoeren? Wat zijn hier eigenlijk de consequenties van voor Nederland?

Op dit moment worden er vraagtekens gezet bij de rol die Nederlandse rechters vervullen bij uitleveringsverzoeken van de VS. Ik verwijs hiervoor naar prof. Schalken en mr. Stapert, de "ex-doodstrafadvocaat" uit de Verenigde Staten. Dit is natuurlijk iets heel anders dan het Europese arrestatiebevel, maar ik wil hier toch de aandacht voor vragen. Ik heb dat overigens ook in eerdere overleggen gedaan. Vergeleken met de VS kan de Nederlandse rechter een deugdelijke positie innemen bij de bewijsvoering en de aanname dat er sprake is van een ernstig feit dat een uitlevering rechtvaardigt. Kan de minister aangeven of dat ook bij het Europese arrestatiebevel het geval is? Wij hebben het arrestatiebevel ondertekend en zijn het dus eens over de strafbaarheid. Betekent dit echter dat er door de rechter minder zware eisen worden gesteld aan de deugdelijkheid van het verzoek tot uitlevering?

Mijn volgende vraag sluit aan bij de vragen en opmerkingen van de heer Hoekema over de samenloop van een asielprocedure en een uitleveringsverzoek. Vluchtelingenwerk en Amnesty International hebben hierover een stuk gepubliceerd, waarin wordt gewezen op het gevaar

van refoulement en het krachteloos worden van de asielprocedure. Ik sluit mij verder aan bij de opmerkingen van de heer Vos over het ontwerp-kaderbesluit voor de bevrizing van bewijsmateriaal. De consequenties van dit besluit gaan inderdaad heel ver. Welk risico loopt Nederland eigenlijk als hier bewijsmateriaal wordt aangetroffen of zogenaamd wordt aangetroffen? Is Nederland niet in staat om zijn eigen rechtsstaat te beschermen en met waarborgen te omkleden? Wat is verder precies het belang van dit kaderbesluit?

Ik kom over Europol te spreken. Het is niet verheffend wat daarover naar buiten is gekomen. Nederland betwijfelt de mogelijkheden van Europol en België gaat een stap verder. Toch worden wij geconfronteerd met voorstellen om de bevoegdheden uit te breiden. Het probleem is dat Europol te weinig bevoegdheden heeft. Is het wel verantwoord om die bevoegdheden te verruimen als je grote kritiek op Europol hebt? Heeft de minister kennisgenomen van de reactie van de Europese Commissie, die zegt dat het wel meevalt?

Een vraag aan de staatssecretaris over de verordening met betrekking tot Eurodac. Voorzover ik weet, wordt in de AC's in Nederland onmiddellijk gecontroleerd of sprake is van een Dublinclaim. Waarom is die aparte verordening nodig? Het systeem is erop gericht dat direct te checken bij binnenkomst.

Wat het visumbeleid betreft, kan ik mij wat voorstellen bij uniformering op dat punt. De staatssecretaris heeft laten weten dat het belang erin schuilt om te kunnen controleren of in een ander land een visum is aangevraagd. Ik kan mij daarbij wat voorstellen. Als hier iemand binnenkomt zonder document, terwijl uit het systeem blijkt dat elders een paspoort met een visum is afgegeven, leidt dat dan automatisch tot afwijzing? Wij kennen de Wet ongedocumenteerden, die zegt dat het ontbreken van papieren niet automatisch leidt tot afwijzing van het asiolverzoek. Is er een wijziging of moeten wij het zien in het verlengde van de Wet ongedocumenteerden?

Ten slotte een opmerking over het OM, dat de Europese fraude moet gaan aanpakken. Ik vind het een vreemde figuur. De nationale officier wordt belast met bevoegdheden om

onderzoek te doen in Europees verband. Wie stuurt deze officier aan? Is de Nederlandse minister van Justitie verantwoordelijk voor de Nederlandse officier die dit werk doet? Of ligt de verantwoordelijkheid elders?

Minister **Korthals**: Voorzitter. De heer Van Oven heeft gevraagd waarom sommige kaderbesluiten van de agenda zijn afgevoerd. Dat is gebeurd om taalkundige redenen. Men is nog niet in staat geweest om een doeltreffende vertaling te maken. Er is gesproken over het ontwerp-kaderbesluit inzake het Europese arrestatiebevel. Wij hebben hierover al diverse malen gesproken. Wij nemen de gang van zaken duidelijk in ogenschouw. Er zal wetgeving komen om dit in de Nederlandse wetgeving te implementeren. Hetzelfde geldt voor het kaderbesluit terrorisme. De lijsten hebben daarmee niets te maken, zo zeg ik tot de heer Çörüz. De EU-lijst terroristische organisaties en de PKK vormen voor Nederland een probleem. Nederland heeft ten aanzien van de PKK een studievoorbehoud gemaakt. Het Nederlandse standpunt over opname van de PKK op de lijst is nog niet vastgesteld. Dat zal op korte termijn gebeuren. Een discussie over de vraag of een organisatie als de PKK thuishoort op de lijst van organisaties waarvan de tegoeden moeten worden bevroren, staat los van de vraag of die organisatie in deze of gene lidstaat verboden is. Binnenkort komt er een standpunt. Voor het overige verwijs ik naar de vragen die door de heer Verhagen zijn gesteld.

De heer **Hoekema** (D66): Wordt dat standpunt van tevoren aan de Kamer voorgelegd? Het gebeuren op 27 december – de zogenaamde silence procedure – heeft zich enigszins aan de parlementaire controle onttrokken, in die zin dat de Algemene Raad dat schriftelijk heeft afgewikkeld. De JBZ-raad is er niet of nauwelijks aan te pas gekomen.

Minister **Korthals**: Het feit dat het primair niet een zaak is van de JBZ-raad maar van de Algemene Raad, zou wel eens kunnen impliceren dat u later op de hoogte wordt gesteld dan gebruikelijk. De informatievoorziening via de JBZ-raad is altijd overvloedig en

helder. Dat geldt voor andere onderdelen in mindere mate.

De heer **Çörüz** (CDA): Is de PKK de enige organisatie ten aanzien waarvan de regering een voorbehoud heeft gemaakt? Er wordt een studie naar verricht.

Minister **Korthals**: Voorzover ik weet, geldt het alleen voor de PKK.

De heer **Van Oven** (PvdA): Het feit dat er een studievoorbehoud is gemaakt, doet vermoeden dat de criteria onhelder zijn. Klopt dat? Als de criteria eenduidig zijn, kan gemakkelijk tot een uniforme standpuntbepaling worden gekomen.

Minister **Korthals**: Het gaat niet over de vaststelling van criteria, maar over de opportuniteitsvraag. In het verleden is daarover in Nederland wel meer gesproken. De PKK is sinds 1999 voornemens om een andere, meer politieke koers te gaan varen. Dat speelt mee bij de besluitvorming.

De heer **Van Oven** (PvdA): Wanneer is de regering uitgestudeerd?

Minister **Korthals**: De Nederlandse regering kennende, is dat redelijk snel. Ik schat binnen een paar weken. Er is gesproken over het groenboek Europese aanklager. Nederland komt hierop terug. De Commissie heeft gevraagd voor 1 juli met een Nederlands standpunt te komen. Wij willen voor 1 mei klaar zijn. Ik ben het eens met de heer Van Oven dat sprake is van een vrij ongelukkig moment. Net voor 1 mei zitten wij in het verkiezingsreces. Daarna is er de nieuwe Kamer die zich bezighoudt met het opstellen van regeerakkoorden. Het is een ingewikkelde zaak. Wij proberen het zo vroeg mogelijk te doen. Als wij 15 april zouden halen – ik zeg dat niet toe – is nog niet sprake van een gunstig moment.

De heer **Van Oven** (PvdA): Ik dacht dat reces op 25 april begon. Het zou dan nog net kunnen.

Minister **Korthals**: Dan helpt het inderdaad wel. Hoe dan ook, wij doen ons best. Dan kom ik te spreken over Europol en de Europol-overeenkomst. Tijdens de laatste informele JBZ-raad heeft een aantal ministers inderdaad kritiek uitgeoefend op Europol. Los van de toon die daarbij door een aantal

ministers is gebezigd, deel ik in zekere mate die kritiek. In deze Kamer heb ik ook al eerder gezegd dat wij moeten oppassen met de uitbreiding van bevoegdheden. Eerst moet Europol de huidige taken goed uitoefenen. Nu gaat het in het algemeen nog om ondersteunende bevoegdheden. Laten wij pas gaan praten over verdergaande, executieve, bevoegdheden als de huidige ondersteunende bevoegdheden goed worden uitgeoefend. Kijk ik naar de analysetaak van Europol, dan is een aantal van 15 tot 16 analyses per jaar niet veel. Voor Nederland is bovendien de toegevoegde waarde van deze analyses niet van dien aard dat wij er erg veel mee opschieten. Overigens is het wel zo dat de organisaties in de diverse lidstaten meer informatie zullen moeten leveren. Bij het laatste project – dat betrof de euro – heeft Nederland zich van z'n beste kant laten zien op het gebied van de informatievoorziening. In het verleden is dat wel eens anders geweest. Een halfjaar geleden heb ik gevraagd welke positie Nederland op dit punt in Europees verband inneemt. Op dat moment bleek Nederland ongeveer in de middenmoot te zitten. Dat was niet goed genoeg. Er moet meer informatie worden verstrekt. Dat is doorgegeven aan de politieorganisatie. Ook de hoofdcommissarissen realiseren zich dit. Er wordt derhalve aan gewerkt. Bovendien is het noodzakelijk dat de informatiesystemen volledig bruikbaar zijn. Per 1 januari jl. had men moeten kunnen beschikken over een over all informatiesysteem, maar dat blijkt niet gereed gekomen te zijn. In de loop van dit jaar zal het gefaseerd worden ingevoerd. De heer Vos vroeg naar de bevoegdheden van de directeur van Europol. Hij kan informatie verschaffen aan de VS. Na 11 september is dat ook gebeurd. Hierbij is het van belang dat de directeur een goede verstandhouding heeft met Europol en Interpol. Wat deze laatste organisatie betreft, vind ik dat overigens niet zo voor de hand liggend. Interpol kan dat, dunkt mij, ook rechtstreeks doen.

De heer **Vos** (VVD): Vindt de minister het niet vergaand dat de directeur daar zelf over mag beslissen? Het gevaar van een "jongens onder elkaar"-circuit dreigt dan al snel.

Minister **Korthals**: Het betreft een bestaande bevoegdheid van de directeur op grond van de Europol-overeenkomst. In bijzondere omstandigheden, als er directe dreiging is, kan hij daarvan gebruik maken.

De heer **Van Oven** (PvdA): Wat is dan het nieuwe?

Minister **Korthals**: Nieuw is dat het niet alleen geldt voor derde landen, maar ook wordt uitgebreid tot Interpol.

De heer **De Wit** (SP): Eerder in zijn betoog zei de minister dat hij had gewaarschuwd voor uitbreiding van de bevoegdheden van Europol. In de stukken staat echter een aantal voorstellen voor uitbreiding ervan. Vindt de minister dat verantwoord, gelet op zijn eerder uitgesproken beduchtheid op dit punt?

Minister **Korthals**: Die voorstellen betreffen meer een uitbreiding van het mandaat dan uitbreiding van de bevoegdheden. Ze vloeien voort uit het Verdrag van Amsterdam. Op zich is het niet gek dat Europol ook taken krijgt op het gebied van terrorismebestrijding.

De heer Hoekema vroeg of Nederland als enige niet wil weten van zelfstandige opsporingsbevoegdheden voor Europol. Dat is niet zo. Integendeel, zelfs. Geen enkele lidstaat pleit op dit ogenblik voor zelfstandige opsporingsbevoegdheden van Europol. Alle lidstaten zijn voor een zodanige wijziging van de Europol-overeenkomst dat het mogelijk wordt dat Europol deelneemt aan gemeenschappelijke onderzoekteams. Over die wijziging van de Europol-overeenkomst is gesproken tijdens de recente informele Raad. Er zijn drie mogelijkheden. Nederland is voor een beperkte wijziging van bepaalde onderdelen van de Europol-overeenkomst. Dit zou zijn beslag kunnen krijgen via besluitvorming door de Raad van ministers. Wat dit betreft heeft Nederland het iets gemakkelijker dan andere landen. Immers, bij die wijziging is het Nederlandse parlement altijd vooraf betrokken. In andere landen is dat minder het geval.

De heer **Çörüz** (CDA): Europol groeit dus niet uit tot een Europese politie?

Minister **Korthals**: Op dit moment en op deze manier is dat niet het geval. Ook op dit gebied ben ik iemand die nooit alles geheel uitsluit, maar dan spreken wij over een eventuele situatie, tientallen jaren verder in de geschiedenis.

De heer **Van Oven** (PvdA): Kan de minister voorspellen wanneer de Commissie komt met een mededeling over de democratische controle?

Minister **Korthals**: Ik hoor fluisteren dat dit een dezer dagen zal zijn. Gevraagd is hoe de Europol-samenwerkingsovereenkomst met kandidaat-lidstaten vorm krijgt. Het is de bedoeling dat met alle kandidaat lidstaten een samenwerkingsovereenkomst wordt gesloten. Met een aantal ervan is dit inmiddels gebeurd. In noem onder andere Polen, Hongarije, Slovenië en Estland.

Ook is gevraagd naar de status van de lijsten die eind december verleden jaar zijn vastgesteld door de Algemene Raad. Ik ben hier zijdelings bij betrokken. Het bevroren van tegoeden is een administratieve handeling. Het is geen opsporingshandeling. Met andere woorden: dit ligt op het terrein van de Sanctiewet. Dat regardeert de minister van Buitenlandse Zaken. Ook betreft het financieel toezicht. Daar gaat de minister van Financiën over. Wel weet ik dat de lijsten niet in gietijzer geklonken zijn. De verordening voorziet in een procedure van periodieke beoordeling en aanpassing van de lijsten.

De heer **Van Oven** (PvdA): Op wiens initiatief gebeurt dit en wie doet dat dan?

Minister **Korthals**: Dat doet het zogenaamde clearing house. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is daar primair verantwoordelijk voor. Het clearing house van gisteren had geen besluitvormend karakter. Er vond een inventarisatie plaats van lijstvoorstellen die werden gedaan door verschillende landen. Duitsland heeft een generiek voorbehoud gemaakt bij de verdere uitvoering van de verordening. Italië heeft een veto ten opzichte van de PKK opgeheven. Nederland heeft expliciet een voorbehoud gemaakt ten aanzien van de PKK. Overigens

zullen wij nog bilateraal met Duitsland over de PKK spreken.

De heer **Çörüz** (CDA): Er is dus een lijst waar namen van organisaties op staan. De tegoeden van de organisaties die op die lijst staan kunnen worden bevroren. Zijn er daarnaast nog andere Europese lijsten, waar andere Europese organisaties op staan? Op een gegeven moment dwarrelen er lijsten rond. Dit is mij duidelijk. Nederland heeft heel expliciet een voorbehoud gemaakt. Zijn er nog andere lijsten?

Minister **Korthals**: Wij hebben een uitvoerig algemeen overleg gevoerd, waarbij u naar ik meen aanwezig was. De minister van Financiën heeft het toen uitstekend uitgelegd, zodat ik het begreep. Of ik dat nu allemaal nog weet te reproduceren is iets anders. Het ligt in de stukken vast. De JBZ-raad zal spreken over de internationale samenwerking in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Er worden diverse initiatieven genomen. Aangezien de georganiseerde criminaliteit meestal grensoverschrijdend is, moeten wij een gezamenlijke strategie ontwikkelen. Europol heeft daar een rol in. Naar de bevindingen van Europol vindt georganiseerde criminaliteit in toenemende mate transnationaal plaats, waarbij de samenwerking tussen de georganiseerde misdaadverbanden in verschillende landen binnen en buiten de EU steeds groter wordt. Dit heeft tijdens de Raad in Tampere aandacht gekregen. Het was de reden om Europol een mandaat te geven, maar het is ook een van de redenen om Eurojust op te starten. Zoals bekend, wordt Eurojust binnenkort geformaliseerd. Het is in december al van start gegaan. Het krijgt een voorlopige vestiging in Nederland. Het is belangrijk om tot een goede afstemming tussen Eurojust en Europol te komen. Het is ook belangrijk dat de joint teams tegen de georganiseerde criminaliteit er komen. Daarvoor is het noodzakelijk dat het rechtshulpverdrag van mei 2000 door alle lidstaten wordt ondertekend. Er zijn nog steeds lidstaten die niet zover zijn. Nederland is inmiddels begonnen met de joint teams. Wij hebben een goede samenwerking in gemeenschappelijke onderzoekteams met de Fransen. Op het gebied van de bestrijding van de

illegale drugshandel gaan wij ook samenwerken.

De heer **Van Oven** (PvdA): Dreigt er nu een situatie waarin de internationale overeenkomst tot wederzijdse rechtshulp in strafzaken überhaupt niet tot stand komt en wij feitelijk met de voorlopige situatie blijven zitten? Wanneer wordt in Nederland de goedkeuringswet voor dat verdrag ingediend?

Minister **Korthals**: Het wetsvoorstel ligt bij de Raad van State, dus het zal binnenkort worden ingediend. Ik heb niet de indruk dat de goedkeuring van het rechtshulpverdrag in andere landen geen doorgang zal vinden. Met betrekking tot de georganiseerde criminaliteit, bijvoorbeeld de handel in cocaïne, hebben wij heel duidelijk aangegeven wat Nederland op het ogenblik doet. Wij hebben een plan van aanpak gestuurd naar de collega's van justitie en binnenlandse zaken, zodat zij weten wat onze aanpak is. Zij kunnen bovendien anticiperen op mogelijke ontwikkelingen in hun landen. Waarom zijn wij kritisch over de taskforce police chiefs? Na twee jaar is er nog steeds onduidelijkheid over de taken, de positie en het mandaat. De discussie daarover schiet niet erg op. Hopelijk zal onder het Spaanse voorzitterschap een besluit worden genomen. Tevens kan worden geconstateerd dat bij sommige lidstaten de neiging bestaat allerlei taken bij de taskforce te leggen. Wij moeten constateren dat een police chief in andere landen een andere functie heeft dan een police chief in Nederland. De bestrijding van de criminaliteit bijvoorbeeld vindt in Nederland plaats onder het gezag van het openbaar ministerie. In sommige landen heeft de police chief een eigenstandige taak. Geconstateerd kan worden dat de taken die er zijn, traag worden opgepakt. Dat komt doordat wij nog steeds geen secretariaat hebben. De heer Vos vroeg of wij kandidaat zijn voor vestiging van de politieacademie. Wij moeten voorzichtig zijn. Voorlopig hebben wij Eurojust binnen. Wij hopen dat dit definitief zal worden. Wij blijven natuurlijk ook doorgaan om de politieacademie te krijgen, maar wij moeten niet uitsluiten dat soms instellingen naar andere landen gaan. De voorlopige voorziening is gevestigd in Denemar-

ken, hetgeen betekent dat Denemarken zelf geen kandidaat is.

De heer **Çörüz** (CDA): Dit instituut kan dus in Nederland komen?

Minister **Korthals**: Daar streven wij natuurlijk naar. Wij waren al zo hovaardig om te streven naar vestiging van Eurojust in Nederland. Wij krijgen het vermoedelijk ook. Wij moeten steeds voorzichtiger worden, maar wij streven er wel naar.

De heer **Çörüz** (CDA): Een attitude van "wij zien wel hoe het balletje rolt" is een andere dan: wij gaan er voor.

Minister **Korthals**: Wij gaan ervoor, maar ik raak langzamerhand zo bedolven onder alle successen, dat ik er rekening mee houd dat ik op een gegeven moment ook wel eens tegenslag zal krijgen.

Het Europees Parlement heeft positief geadviseerd over het Europese aanhoudingsbevel. Het is er volledig bij betrokken geweest, maar heeft geen wijzigingsvoorstellen ingebracht.

Voorzitter. Mijn werkelijke deskundigheid is de paramethoxymethylamfetamine of PMMA. Die is op de lijst geplaatst omdat die gezondheidsrisico's met zich brengt. In Denemarken heeft PMMA al drie dodelijke slachtoffers geëist. Men zal zich kunnen voorstellen hoe voorzichtig wij ermee zijn.

De heer **Vos** (VVD): Wij staan toch nog niet bekend als producent?

Minister **Korthals**: Voorzover bekend, zijn Polen en Oekraïne de producenten. Niet alle kwaad komt uit Nederland.

Een openbaar debat over de georganiseerde criminaliteit lijkt mij op zichzelf een goede zaak, maar het is de vraag wanneer het moet worden gehouden. Wij zitten natuurlijk met hetzelfde probleem als met het groenboek.

De heer **Van Oven** (PvdA): Hoe gaat u in Europees verband een openbaar debat houden over een vertrouwelijk stuk?

Minister **Korthals**: Iedereen houdt daar in Europees verband zijn eigen verhaal met zijn eigen visie over. Ik zal uitvoerig over de drugs, de xtc, de joint teams en de cocaine op

Schiphol spreken. Andere landen zullen spreken over hun eigen georganiseerde criminaliteit. Wij zijn het dan allen erover eens dat het grensoverschrijdend is en dat wij het gezamenlijk moeten aanpakken. Vervolgens komen er voorstellen die wij weer met de Kamer bespreken.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: Voorzitter. De eerste vraag van de heer Van Oven leek ingewikkeld, maar het antwoord is eenvoudig. Zijn vraag was wat precies wordt bedoeld met de specifieke gevallen of omstandigheden, zoals bedoeld in artikel 6, tweede lid, van het kaderbesluit inzake de bestrijding van mensenhandel. Het antwoord is dat dit een standaardbepaling is die beoogt, de mogelijkheid overeind te houden om het vereiste van dubbele strafbaarheid te hanteren.

De heer Van Oven heeft gevraagd naar de visumkantoren en de juridische problemen die daarbij zouden reizen. De juridische problemen bij het opzetten van de gemeenschappelijke visumkantoren worden in de haalbaarheidsstudie, die de Commissie deze zomer zal laten uitvoeren, onder de loep genomen.

Voorts heeft de heer Van Oven een vraag gesteld over het risico van misbruik van een regeling voor slachtoffers van mensenhandel. Inderdaad moet men bij een regeling inzake mensenhandel de nodige voorzichtigheid in acht nemen om misbruik tegen te gaan. Het is daarom goed dat de Raad nu het kaderbesluit inzake de bestrijding van mensenhandel kan goedkeuren. Tegelijkertijd moeten wij heel goed bekijken hoever wij gaan bij de uitwerking. Bijstand aan slachtoffers blijft van belang om humanitaire redenen, maar ook omdat dat informatie kan opleveren voor het opsporen van daders. Overigens bestaat in Nederland daarvoor al een regeling.

De heer Hoekema heeft gevraagd of de pilot in Pristina in het kader van de visumverstreking ook elders kan. Wij beginnen in Pristina, om te zien of het goed kan werken en waar het beter kan. Meestal begin je bescheiden. Pristina is ook interessant, omdat men daar in zekere zin een nieuwe start maakt.

De heer Hoekema heeft ook gevraagd of wij nieuwe lidstaten niet moeten helpen bij de grensbewaking en de visa. Er zijn al diverse

samenwerkingsprojecten. Voordat de kandidaat-lidstaten toetreden, moeten zij aan alle voorwaarden van het Schengen-acquis voldoen. Dat is nog een behoorlijke klus. De heren Hoekema en De Wit hebben gevraagd of er al voldoende waarborgen zijn voor het non-refoulementbeginsel. Ik denk dat dit het geval is. Ik vind dat ook bijna vanzelfsprekend, want het is de kern van de bescherming van vluchtelingen. Zowel in het kaderbesluit terrorisme als in de mededeling van de Commissie inzake interne veiligheid wordt aandacht besteed aan het non-refoulementbeginsel. Dat beginsel blijft natuurlijk overeind. De heer Hoekema heeft verder gevraagd of de HLWG nog bestaat. Die bestaat inderdaad nog. Een paar weken geleden, toen wij een uitgebreid debat voerden over immigratie, hebben wij dat ook besproken. Toen zijn ook de diverse projecten in het kader van de HLWG en de budgetlijn uitgebreid aan de orde geweest. Wat de terug- en overnameovereenkomsten betreft is de heer Hoekema op zijn wenken bediend. Een overzicht daarvan staat namelijk in de bijlage bij de terugkeernota. Op een geëigend moment zullen wij daarover ongetwijfeld nog spreken. De heer Hoekema maakt zich zorgen of met China tot terug- en overnameovereenkomsten kan worden gekomen. Wij kijken in elk geval of een praktische samenwerking mogelijk is. Dat verdient wellicht ook de voorkeur boven een formeel akkoord. Een formeel akkoord kan soms ook verlamrend werken onder het motto dat men er voorlopig nog niet uit is. Dit wordt verder gezien in EU-verband. De heer Hoekema wil verder weten hoe het kan dat China zijn eigen onderdanen niet terugneemt of waarom er dan twist is over de afkomst en identiteit. Dit laat zich betrekkelijk makkelijk raden: er leven vele miljoenen Chinezen buiten China die niet eens meer de Chinese nationaliteiten hoeven te hebben. Het is dus voorstelbaar dat China zich op een gegeven moment afvraagt of die mensen werkelijk uit China komen. Voor de terug- en overnameovereenkomst met Turkije is een aparte aanpak nodig, omdat het daar gaat om een kandidaat-lidstaat. De heer Vos heeft gesproken over het handboek voor de best practices. Nederland kan instemmen met de voorgestelde aanbevelingen, die

betrekking hebben op een nadere verduidelijking en verbetering van de uitvoeringsregelingen op verschillende onderdelen van het Schengen-acquis, zoals de regels over het grensverkeer, de controle van pleziervaartuigen, cruiseschepen en dergelijke. De heer Çörüz heeft gevraagd hoe het staat met het gemeenschappelijk asielbeleid. Ook daarover hebben wij in hetzelfde AO over migratie zeer recent zeer uitgebreid van gedachten gewisseld. Het Spaanse voorzitterschap heeft in vervolg op Laken een aantal nadere plannen ontwikkeld. Het is een ambitieus programma. Het lijkt mij het meest praktische om te verwijzen naar het verslag van dat algemeen overleg, waarin alles overzichtelijk en systematisch is verwoord. Wat nu aan de orde is bij de visa heeft te maken met het asielbeleid, maar niet uitsluitend. Er zijn ook reguliere vreemdelingen die een visum nodig hebben als zij willen reizen. Het is van belang dat je daarop enig toezicht kunt houden en over uitwisselingsmogelijkheden beschikt. In het verlengde daarvan heeft de heer De Wit gevraagd of het ontbreken van papieren niet meteen leidt tot afwijzing. Dat is niet zo, want de Wet ongedocumenteerden blijft onverkort van toepassing. De heer De Wit gaf zelf al aan dat hij de voordelen van betere informatie-uitwisseling bij de visaverstreking ziet; ik hoef die dus niet te herhalen. De heer De Wit heeft ook gevraagd waarom een aparte uitvoeringsverordening nodig is, waar overigens al vingerafdrukken worden genomen in de aanmeldcentra. Die vingerafdrukken worden genomen, omdat wij ook een Dublinclaim willen kunnen leggen. Het is dan van belang om die vingerafdrukken te kunnen uitwisselen. De praktische uitvoering van het afnemen van vingerafdrukken moet ook geregeld worden. Het gaat dus om uitvoeringsbepalingen. Denk aan de regels over de technische transmissie. Je moet het wel eens zijn over de normen die je daarbij hanteert; anders kunnen de vingerafdrukken waardeloos worden geacht door het andere land. Daarover gaat deze bepaling.

De heer **Van Oven** (PvdA): Over de Verenigde Staten heb ik nog gevraagd hoe dit in zijn werk moet gaan met een soort van traditioneel verdrag op individuele bilaterale verdragen en wat de inzet van de

Verenigde Staten is bij dit dossier en welke resultaten de minister op korte termijn verwacht.

De heer **Çörüz** (CDA): Wat het gezamenlijke Europese asiel- en migratiebeleid betreft gaat het er niet zozeer om dat in AO's bepaalde zaken al zijn genoemd. Waar mijn fractie zich zorgen over maakt, die ze al diverse malen heeft geuit, is dat er ook onder het vorige voorzitterschap van België allerlei prachtige plannen waren, maar dat de regeringsleiders die weer terugverwijzen naar de Commissie als het erop aankomt. De Commissie komt dan weer met plannen en zo kunnen wij doorgaan. Spanje komt nu weer met prachtige plannen. Wij zijn nu weer een half jaar verder. Ik spreek alleen de zorg uit dat wij op een dergelijke wijze nog lang met elkaar bezig zijn. Ik spreek mijn complimenten aan de staatssecretaris uit, omdat zij in de tussentijd een aantal zaken onderneemt op het gebied van visabeleid, maar uiteindelijk moeten wij naar een gemeenschappelijk asiel- en migratiebeleid.

De heer **De Wit** (SP): Kan de minister wat het arrestatiebevel betreft de positie van de Nederlandse rechter nog eens uitleggen? Ik heb gewezen op de verwickelingen die op het moment in Nederland zijn waar te nemen rond de positie van de Nederlandse rechter bij verzoeken van de Verenigde Staten om uitlevering. Ik heb prof. Schalken en mr. Stapert genoemd. Wat is de positie van de Nederlandse rechter bij een Europees arrestatiebevel? Wat toetst de rechter? Hoeveel gaan zijn bevoegdheden als het gaat om de levering van het bewijs? De minister is ook niet ingegaan op het kaderbesluit terrorisme, met name op de opvatting van Spanje dat de antiglobalisten moeten worden geregistreerd en dat die gegevens moeten worden uitgewisseld tussen de verschillende landen, omdat daar volgens Spanje terroristische groeperingen achter zitten. Deelt de minister die opvatting? Als dat zo is, zou hij daarmee verder gaan dan wij ooit hier besproken hebben bij het kaderbesluit terrorisme.

Minister **Korthals**: De heer Van Oven heeft gevraagd hoe een eventueel Europees verdrag met de Verenigde Staten zich verhoudt met

de bilaterale verdragen. Dat hangt een beetje af van de vorm waarin zo'n verdrag wordt gegoten. Wanneer het een kaderverdrag wordt, houdt dit in dat men zich, zolang er geen bilaterale verdragen zijn, moet houden aan hetgeen in het kaderbesluit is vastgelegd. Het staat dan naast elkaar. Ik denk dat het zoiets zal gaan worden. Ik heb echter de indruk dat op dit moment Europa nog te weinig concreet voor ogen heeft wat het zou willen bereiken met zo'n verdrag met de Verenigde Staten. Het is wel duidelijk wat de VS daarmee willen bereiken, namelijk dat de Europeanen bereid zijn om eigen onderdanen uit te leveren. Zoals bekend, is dit in het bilaterale verdrag tussen Nederland en de Verenigde Staten al mogelijk onder andere de voorwaarden dat de tenuitvoerlegging van de straf zal plaatsvinden in Nederland en dat de doodstraf niet ten uitvoer gelegd zal worden.

Dit leidt mij tot de vraag van de heer De Wit hoe het nu precies zit met de uitlevering die gebeurt op afspraak van de Nederlandse rechter. Het is nog steeds een politieke beslissing die dan genomen wordt. Maar waarschijnlijk doelt de heer De Wit op het artikel van de heer Schalken in de Volkskrant waarin wordt gesteld dat de rechter zijn oren wel erg gemakkelijk laat hangen naar wat de Amerikanen naar voren brengen. Naar mijn mening is de rechter in Nederland wel dermate onafhankelijk dat hij dat niet zal doen. Dat neemt niet weg dat iedere beschuldiging altijd serieus genomen wordt. Wij zullen uit eigen beweging bekijken wat er waar is van die bewering. Wanneer er een beslissing tot uitlevering genomen wordt, wordt op het ministerie automatisch heel goed gekeken op grond waarvan de rechter tot zijn beslissing gekomen is. Daarbij is ons nooit gebleken dat de rechter zijn oren laat hangen naar wat de Amerikanen belangrijk vinden.

De heer **Van Oven** (PvdA): Hoe wil de minister in de ziel van de rechter gaan kijken? Als hij wil onderzoeken of een rechter al of niet zijn oren naar de Amerikanen laat hangen, zou hij een intern onderzoek in de psyche van de rechters moeten gaan verrichten.

Minister **Korthals**: In het desbetreffende artikel werd gezegd dat de

rechter de Amerikanen gevraagd had om bepaalde nadere informatie en nader bewijs en de Amerikanen wat hooghartig gezegd zouden hebben dat hij dat niet kreeg. Normaliter wordt de vordering dan afgewezen en dat is in dit geval niet gebeurd. Ik neem aan dat de rechter daarvoor goede redenen had, maar dat werd in ieder geval aangevoerd met de vermelding dat dit wel vaker gebeurde. Voor alle zekerheid zullen wij dat nog eens nagaan. De heer De Wit wees op het Spaanse standpunt dat de antiglobalisten in de zin van het kaderbesluit terrorisme eigenlijk als terroristen beschouwd zouden moeten worden. Laat ik daarover heel duidelijk zijn, dat is niet de opvatting van de Nederlandse regering.

Staatssecretaris **Kalsbeek**: De heer Çörüz heeft mij nog een vraag gesteld over het Europese asielbeleid. De wens om tot een geharmoniseerd Europees asielbeleid te komen, is bepaald niet alleen een wens van het CDA. De Nederlandse regering wenst dat al sinds jaar en dag en richt haar inspanningen daarop. Het is echter een buitengewoon weerbarstige materie. Wij hebben immers te maken met een groot aantal landen die allemaal vinden dat hun beleid het meest opportuun is voor hun eigen land. Misschien hebben zij wel opvattingen over wijzigingen maar daarbij is de primaire toetsteen het eigen nationale belang. Bovendien zijn in tal van landen bepaalde dingen gaande, zoals bijvoorbeeld verkiezingen, en het asielbeleid verhit nu eenmaal de gemoederen. Dat maakt de discussie niet altijd even eenvoudig. Desalniettemin is op een aantal punten reeds overeenstemming bereikt. Ik ben dan ook helemaal niet pessimistisch en ben ervan overtuigd dat wij erop den duur uit zullen komen. Iedereen ziet het gemeenschappelijk belang, maar er kan alleen maar tot een geharmoniseerd asielbeleid gekomen worden als men bereid is om iets van de eigenheid te laten varen. Dat doet men alleen maar als men zeker weet dat men er iets beters voor terugkrijgt en dat kan men per definitie van tevoren niet zeker weten. Vandaar dat het iets heeft van een processie van Echternach, er wordt echter substantieel doorgewerkt om het doel te bereiken.

De heer **De Wit** (SP): Ik ben de minister dankbaar voor zijn opmerking over de positie van de rechter maar dat had betrekking op de Verenigde Staten. Ik heb echter gevraagd naar de positie van de Nederlandse rechter als het gaat om verzoeken tot uitlevering in het kader van het Europese arrestatiebevel. Is die gewoon hetzelfde of wordt daar de positie van de rechter wat vergemakkelijkt doordat hij zich niet zo diepgaand met die zaak bezig hoeft te houden?

De heer **Van Oven** (PvdA): Dat hebben wij al eens uitgebreid besproken.

De heer **De Wit** (SP): Ik heb het al twee keer gevraagd en daarop nog geen antwoord gekregen. Ik zou dat toch graag willen vernemen van de minister.

Minister **Korthals**: Dat punt is destijds uitgebreider aan de orde geweest en ik dacht dat wij toen gezegd hebben dat het gaat om een formele toetsing door de rechter.

De **voorzitter**: Als ik het goed begrepen heb, maakt niemand een voorbehoud. Wij zullen dit doorgeven aan de Kamervoorzitter zodat zij de Eerste Kamer daarvan op de hoogte kan stellen.

Sluiting 17.28 uur.